

SL

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Na kratko o reviziji agencij EU za leto

2017

**Predstavitev letnega poročila Evropskega računskega sodišča
o agencijah EU za leto 2017**

Kazalo

	Odstavek
Povzetek	01-04
Kaj je Sodišče revidiralo	05-15
Decentralizirane agencije obravnavajo potrebe na posameznih področjih	08
Izvajalske agencije Komisije izvajajo programe EU	09
Drugi organi imajo posebne naloge	10
Agencije se financirajo iz različnih virov in v okviru razdelkov večletnega finančnega okvira	11-15
Kaj je Sodišče ugotovilo	16-51
Revizijska mnenja brez pridržkov o zanesljivosti zaključnih računov vseh agencij	16
V odstavkih o poudarjanju zadev se obravnavajo zadeve, ki so temeljne za razumevanje zaključnega računa	17-22
Mnenja brez pridržkov o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnimi računi agencij	23
Mnenja brez pridržkov o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnimi računi agencij, razen za EASO	24-25
Odstavki o drugih zadevah se nanašajo na posebno pomembna vprašanja	26-31

V opažanjih Sodišča so nakazane dodatne izboljšave	32-51
Napredek pri doseganju bolj usklajenega okolja informacijske tehnologije	33-35
Svetovanje na področju informacijske tehnologije in vodenje projektov pri Evropski agenciji za zdravila in agenciji eu-LISA se izboljšujeta	36-37
Sistematična neskladnost s pravili za zaposlovanje in javno naročanje v EASO	38
Pomanjkljivosti pri upravljanju javnega naročanja še vedno obstajajo	39
Večina agencij je analizirala posledice brexita	40
Obvestila o prostih delovnih mestih bi se lahko objavljala na spletišču urada EPSO	41
Manj opažanj o zakonitosti in pravilnosti plačil	42
Pri upravljanju proračuna je videti izboljšanje	43-44
Računovodske ureditve bi se lahko še izboljšale	45-47
V nekaterih agencijah je Sodišče odkrilo slabosti v notranjih kontrolah	48
Sodišče primere domnevnih goljufij posreduje uradu OLAF	49
Sodišče zagotavlja informacije o Službi Komisije za notranjo revizijo in poročilih o zunanjem vrednotenju	50
Agencije upoštevajo revizijske ugotovitve iz prejšnjih let	51
Revizijski rezultati drugih poročil, ki se nanašajo na agencije in ki jih je Sodišče objavilo v letu 2017	52-57
Hiter pregled izvajanja 5-odstotnega zmanjšanja števila delovnih mest, ki ga je opravilo Sodišče	52
Posebno poročilo Sodišča o Enotnem odboru za reševanje	53-55
Specifično letno poročilo Evropskega računskega sodišča o pogoynih obveznostih, nastalih zaradi opravljanja nalog Enotnega odbora za reševanje	56
Druga posebna poročila Evropskega računskega sodišča, ki se nanašajo tudi na eno ali več agencij	57
Seznam kratic, ki se uporabljajo za agencije in druge organe EU	

Povzetek

01 Evropsko računsko sodišče je zunanji revizor financ Evropske unije. V tej funkciji deluje kot neodvisni varuh finančnih interesov vseh državljanov Unije, še zlasti tako, da pomaga izboljševati finančno poslovanje EU.¹

02 V tem dokumentu so povzeti rezultati revizij 41 agencij in drugih organov EU v pristojnosti Sodišča za proračunsko leto 2017. Celovit pregled agencij, ki jih je ustanovila Evropska unija, in podrobni rezultati letnih revizij agencij, ki jih je opravilo Sodišče, je v novem letnem poročilu Sodišča o agencijah EU za proračunsko leto 2017.²

03 Na splošno so bili z revizijo agencij za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, potrjeni pozitivni rezultati, o katerih je Sodišče poročalo že v prejšnjih letih. Z *izjavami o zanesljivosti*, izdanimi za vsako posamezno agencijo, je Sodišče dalo:

- revizijska mnenja brez pridržkov o zanesljivosti zaključnih računov za vse agencije;
- revizijska mnenja brez pridržkov o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnimi računi, za vse agencije;
- revizijska mnenja brez pridržkov o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnimi računi agencij, za vse agencije razen za EASO.

04 Kljub temu pa bi bilo mogoče poslovanje agencij še izboljšati, kot je prikazano v *odstavkih o poudarjanju zadev in odstavkih o drugih zadevah* ter v *opažanjih*, zaradi katerih revizijska mnenja niso vprašljiva.

¹ Več informacij o delu Sodišča je mogoče najti v njegovih poročilih o dejavnostih, letnih poročilih o izvrševanju proračuna EU, posebnih poročilih, panoramskih pregledih ter mnenjih o novi ali spremenjeni zakonodaji EU ali drugih sklepih s posledicami za finančno poslovanje (www.eca.europa.eu).

² To letno poročilo o agencijah EU nadomešča prejšnja specifična letna poročila za agencije.

Revizijska ekipa

Četrta vrsta (od leve proti desni): Peter Eklund (revizor), Austra Maziukaite (asistentka), Satu Levela (revizorka), Tomas Mackevicius (ataše), Eddy Struyvelt (vodja naloge)

Tretja vrsta (od leve proti desni): Mindaugas Pakstys (vodja kabineta), Sevdalina Todorova (revizorka), Niamh Carey (tajnica), Christine Becker (revizorka), Helder Vasco Travado (revizor), Flavia Di Marco (revizorka), Arunas Juozulynas (vodja naloge)

Druga vrsta (od leve proti desni): Ornella Menetto (asistentka), Nora Veres (asistentka), Rimantas Sadzius (član Sodišča), Svetoslava Tashkova (revizorka)

Prva vrsta (od leve proti desni): Rebecca Aquilina (praktikantka), Julio Cesar Santin Santos (revizor), Hans Christian Monz (vodja naloge), Friedemann Zippel (vodilni upravni uslužbenec), Andreja Pavlakovic Milosavljevic (vodja naloge), Andrea Ferraris (vodja naloge)

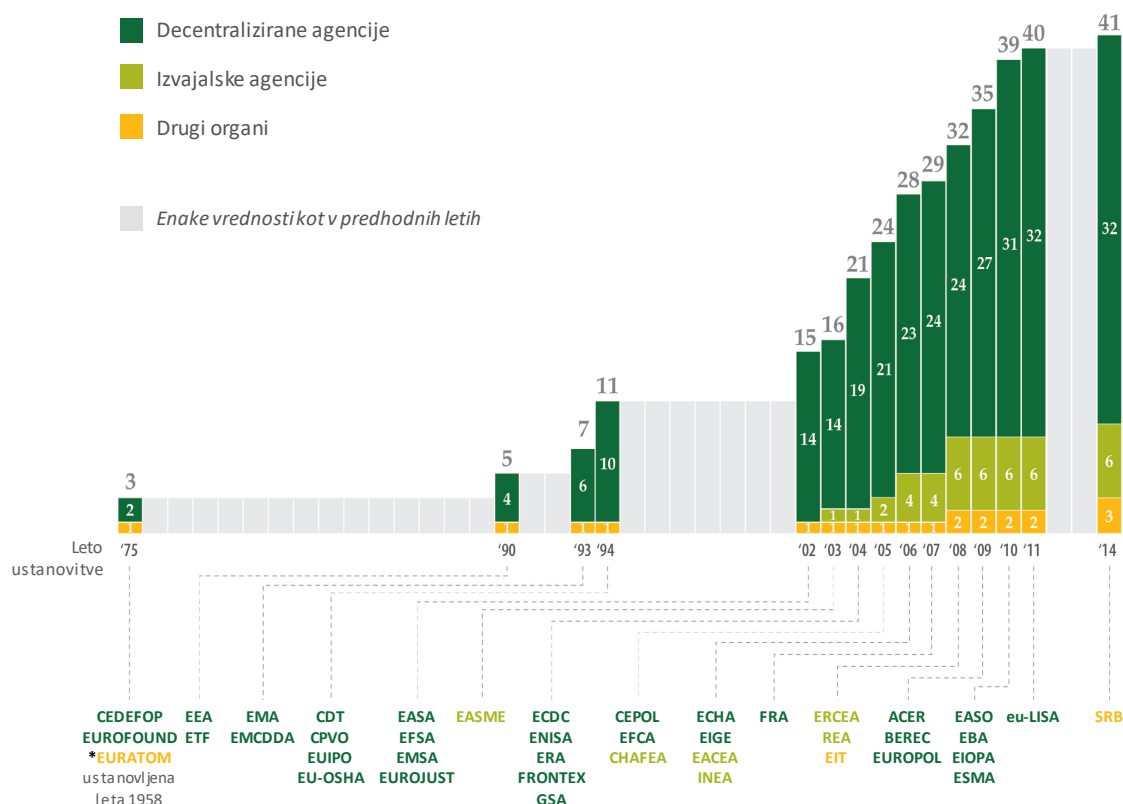
Niso na fotografiji: Bob De Blick (revizor), Roberto Sanz Moratal (revizor)

Kaj je Sodišče revidiralo

05 Agencije EU so ločeni pravni subjekti, ustanovljeni z akti sekundarne zakonodaje zaradi izvajanja specifičnih tehničnih, znanstvenih ali upravljavskih nalog, ki institucijam EU pomagajo pri snovanju in izvajanju politik. V državah članicah so zelo prepoznavne in bistveno vplivajo na oblikovanje politik in odločitev ter izvajanje programov na področjih, ki so zelo pomembna za vsakodnevno življenje evropskih državljanov, npr. zdravje, varnost, zaščita, svoboda in pravosodje. Za poimenovanje agencij v tem poročilu se uporabljajo kratice njihovih celotnih imen, ki so navedene v seznamu kratic na koncu dokumenta.

06 Glede na ureditev in naloge obstajajo tri vrste agencij: decentralizirane agencije, izvajalske agencije Komisije in drugi organi. Njihove glavne značilnosti so opisane v nadaljevanju. Število agencij se je z leti povečalo, kot je prikazano na **sliki 1**. Leta 2017 jih je bilo 41.

Slika 1 – Povečanje števila agencij

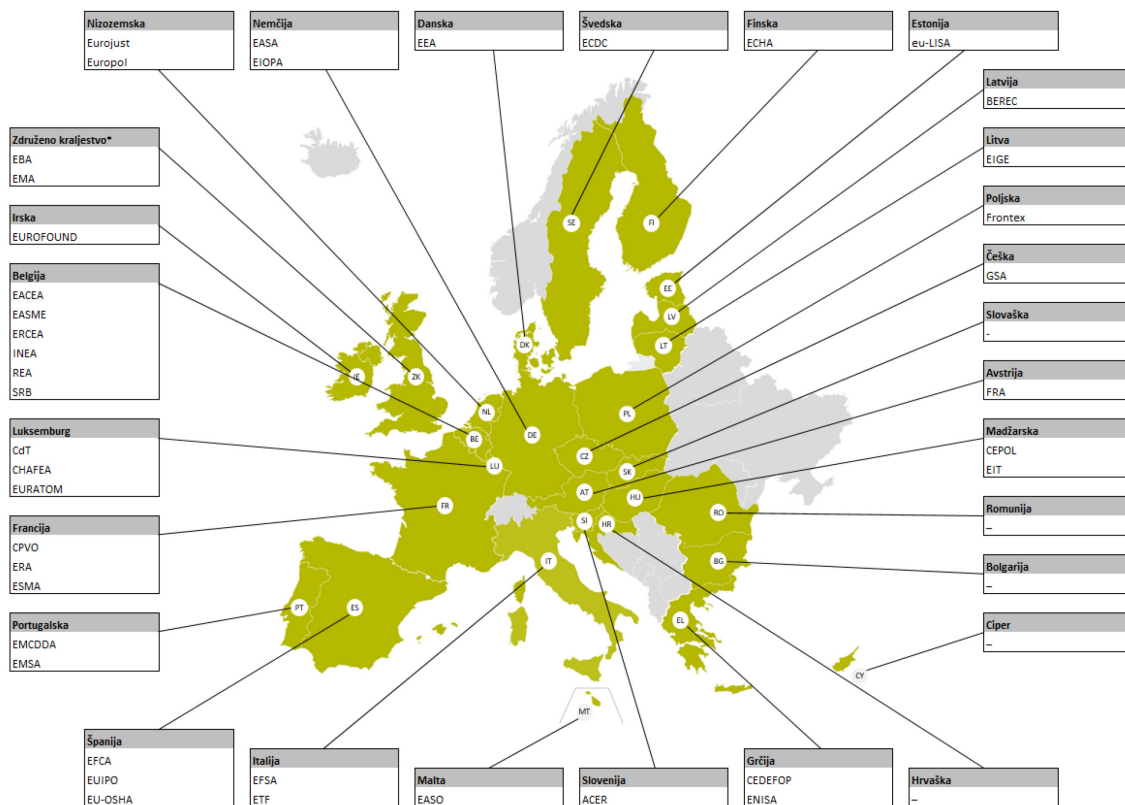

* Nekatere agencije so prej delovale kot medvladne organizacije z drugačnim statusom.

Vir: Evropsko računsko sodišče

07 Izvajalske agencije Komisije so na sedežu Komisije v Bruslju in Luxembourg. Decentralizirane agencije in drugi organi so v 23 državah članicah po vsej EU, kot je razvidno s seznama kratic in **slike 2**.

Slika 2 – Sedeži agencij po državah članicah

* Po odločitvi Združenega kraljestva, da izstopi iz EU, je Svet 20. novembra 2017 na zasedanju v sestavi Sveta za splošne zadeve (člen 50) sklenil, da se bosta leta 2019 agenciji EMA in EBA preselili v Amsterdam oziroma Pariz.

Vir: Evropsko računsko sodišče

Decentralizirane agencije obravnavajo potrebe na posameznih področjih

08 32 decentraliziranih agencij³ ima pomembno vlogo pri pripravi in izvajanju politik EU, še zlasti pri izvajanju tehničnih, znanstvenih, operativnih in/ali regulativnih nalog. Ustanovljene so bile za obravnavanje potreb na posameznih področjih ter krepitev

³ Cedefop, Eurofound, EEA, ETF, EMA, EMCDDA, CdT, CPVO, EUIPO, EU-OSHA, FRA, EASA, EFSA, EMSA, Eurojust, ECDC, ENISA, ERA, Frontex, GSA, CEPOL, EFCA, ECHA, EIGE, ACER, BEREC Office, Europol, EASO, EBA, EIOPA, ESMA, eu-LISA.

sodelovanja v EU z združitvijo tehničnega in specialističnega znanja iz EU in držav članic, in sicer za nedoločen čas z uredbami Sveta ali Evropskega parlamenta in Sveta.

Izvajalske agencije Komisije izvajajo programe EU

09 Šest izvajalskih agencij Komisije⁴ je pooblaščenih za opravljanje izvajalskih in operativnih nalog, povezanih z enim ali več programi EU. Ustanovljene so bile za omejeno obdobje.

Drugi organi imajo posebne naloge

10 Trije **drugi organi** so EIT, Euratom in SRB. EIT v Budimpešti je neodvisen decentraliziran organ EU, ki združuje znanstvene, poslovne in izobraževalne vire za okrepitev inovacijskih zmogljivosti EU z zagotavljanjem financiranja z nepovratnimi sredstvi. Ustanovljen je bil za nedoločen čas. Euratom v Luxembourgu je bil ustanovljen za nedoločen čas za podpiranje ciljev iz Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo. SRB v Bruslju je ključni organ Enotnega mehanizma za reševanje v evropski bančni uniji. Njegova naloga je zagotoviti urejeno reševanje propadajočih bank s čim manjšim učinkom na realni sektor in javne finance držav članic EU in drugih držav.

Agencije se financirajo iz različnih virov in v okviru razdelkov večletnega finančnega okvira

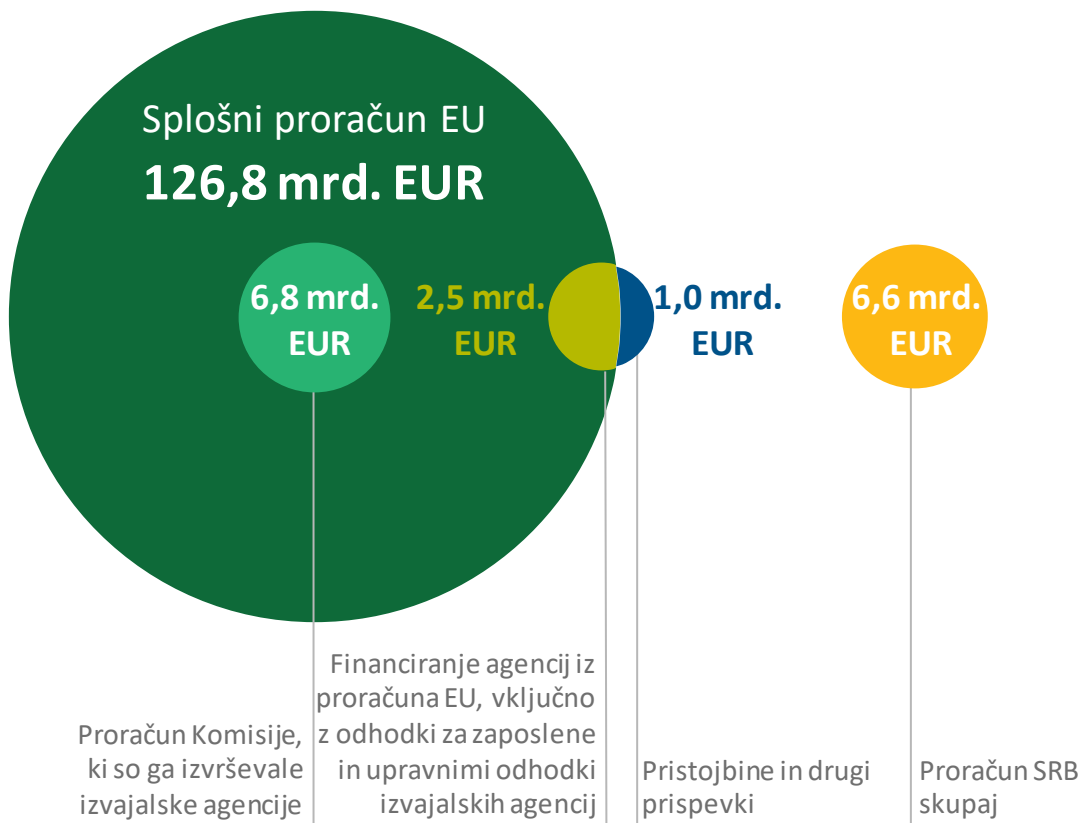
11 Skupni proračun vseh agencij (razen SRB) za leto 2017 je znašal 3,5 milijarde EUR (2016: 3,4 milijarde EUR), kar je približno 2,7 % splošnega proračuna EU za leto 2017 (2016: 2,4 %), kot je razvidno iz **sluke 3**. Poleg tega je proračun SRB za leto 2017 znašal 6,6 milijarde EUR (2016: 11,8 milijarde EUR). Sestavljajo ga prispevki kreditnih institucij v enotni sklad za reševanje.

12 Proračuni decentraliziranih agencij in drugih organov zajemajo odhodke za zaposlene ter upravne in operativne odhodke, izvajalske agencije pa izvajajo programe, ki se financirajo iz proračuna Komisije, zato njihovi proračuni (v skupni višini približno 241 milijonov EUR) zajemajo le odhodke za zaposlene in upravne odhodke. Operativni odhodki Komisije, ki jih je v letu 2017 izvršilo šest izvajalskih agencij, so znašali

⁴ INEA, REA, EACEA, ERCEA, Chafea, EASME.

približno 6,8 milijarde EUR, torej več kot dvakrat toliko, kot znaša skupni proračun vseh drugih agencij razen SRB skupaj.

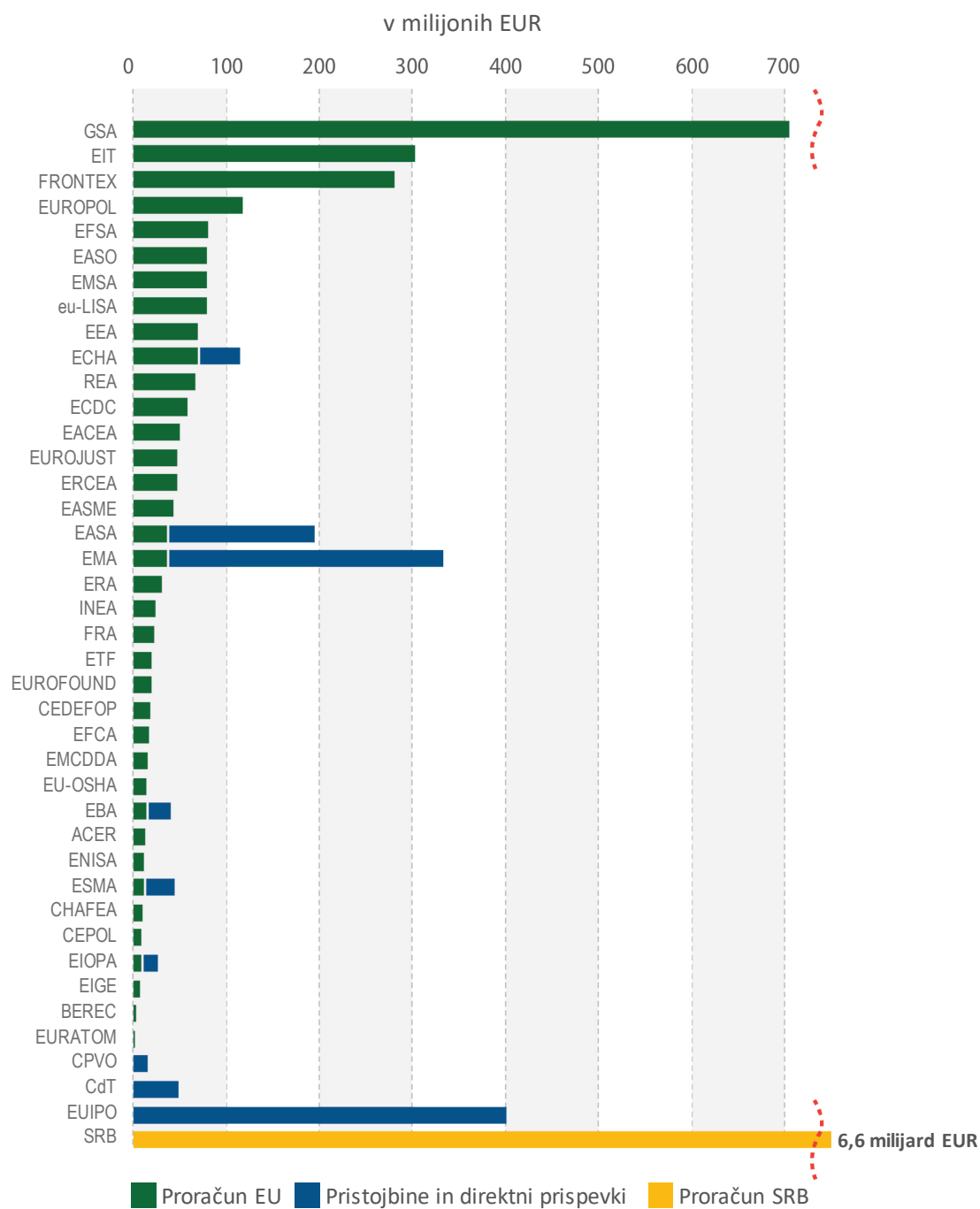
Slika 3 – Viri financiranja agencij v letu 2017

Vir: splošni proračun EU za leto 2017 in proračuni agencij za leto 2017 (podatke je zbralo Evropsko računsko sodišče)

13 Večina agencij, vključno z vsemi izvajalskimi agencijami, se skoraj v celoti financira iz splošnega proračuna EU. Druge se v celoti ali delno financirajo s pristojbinami in taksami ter z neposrednimi prispevki sodelujočih držav. Skupno je bilo iz splošnega proračuna EU zagotovljene približno 2,5 milijarde EUR, 1 milijarda EUR pa je bila zagotovljena s pristojbinami in taksami ter neposrednimi prispevki sodelujočih držav. Na **sliki 4** je razčlenitev agencij po velikosti prejetih prispevkov iz proračuna EU.

Slika 4 – Agencije, razvrščene po velikosti prispevkov iz proračuna EU

Vir: agencije (podatke je zbralo Evropsko računsko sodišče)

14 Prispevki iz splošnega proračuna EU v višini 2,5 milijarde EUR so zagotovljeni v okviru različnih razdelkov večletnega finančnega okvira⁵, kot je ponazorjeno na **sliki 5**. Agencije z največjim povečanjem proračuna v letu 2017 so GSA in EIT, ki se financirata v okviru razdelka 1a večletnega finančnega okvira (Konkurenčnost za rast in delovna mesta), ter Frontex, EMA in EASO, ki se financirajo v okviru razdelka 3 večletnega finančnega okvira (Varnost in državljanstvo).

Slika 5 — Financiranje agencij v okviru razdelkov večletnega finančnega okvira splošnega proračuna EU

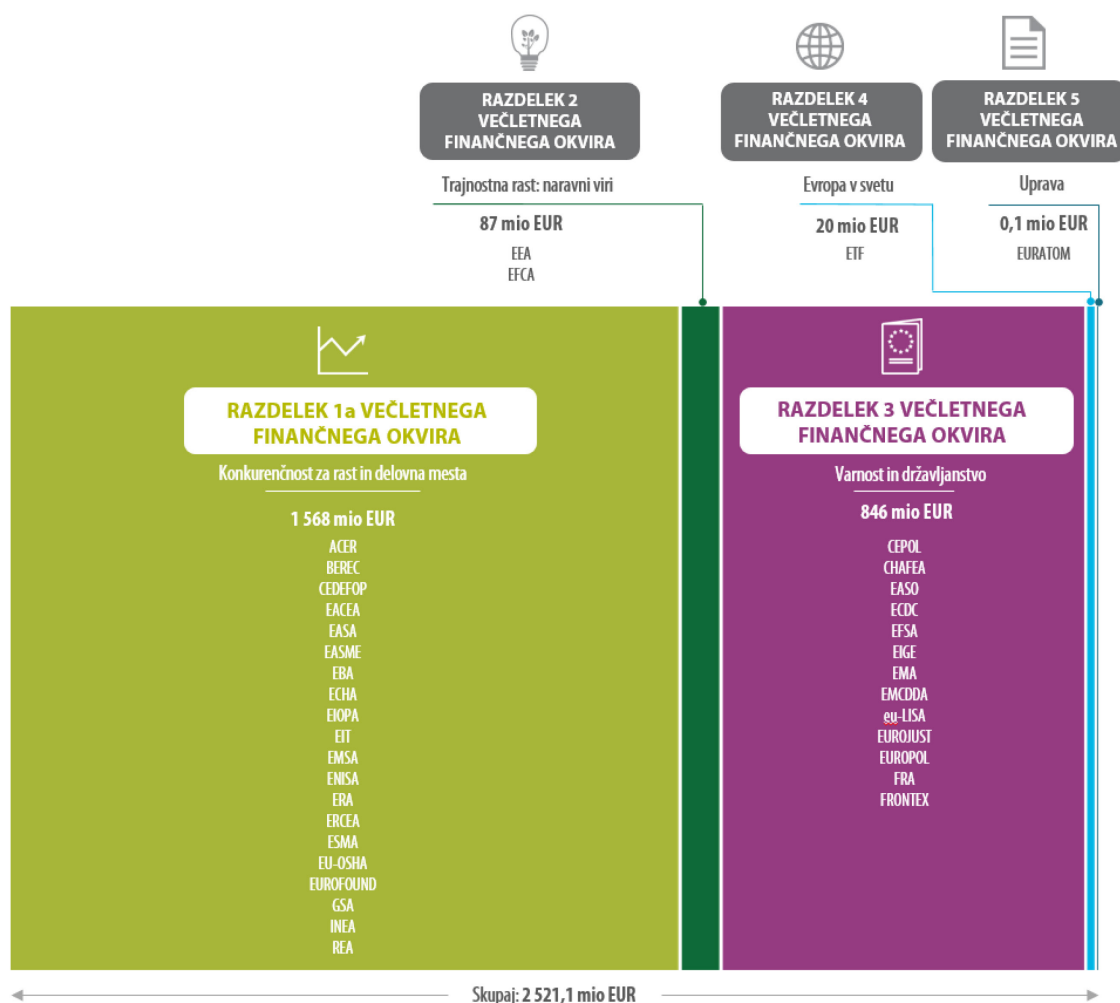

Tabela ne vključuje SRB, CdT, EUIPO in CPVO.

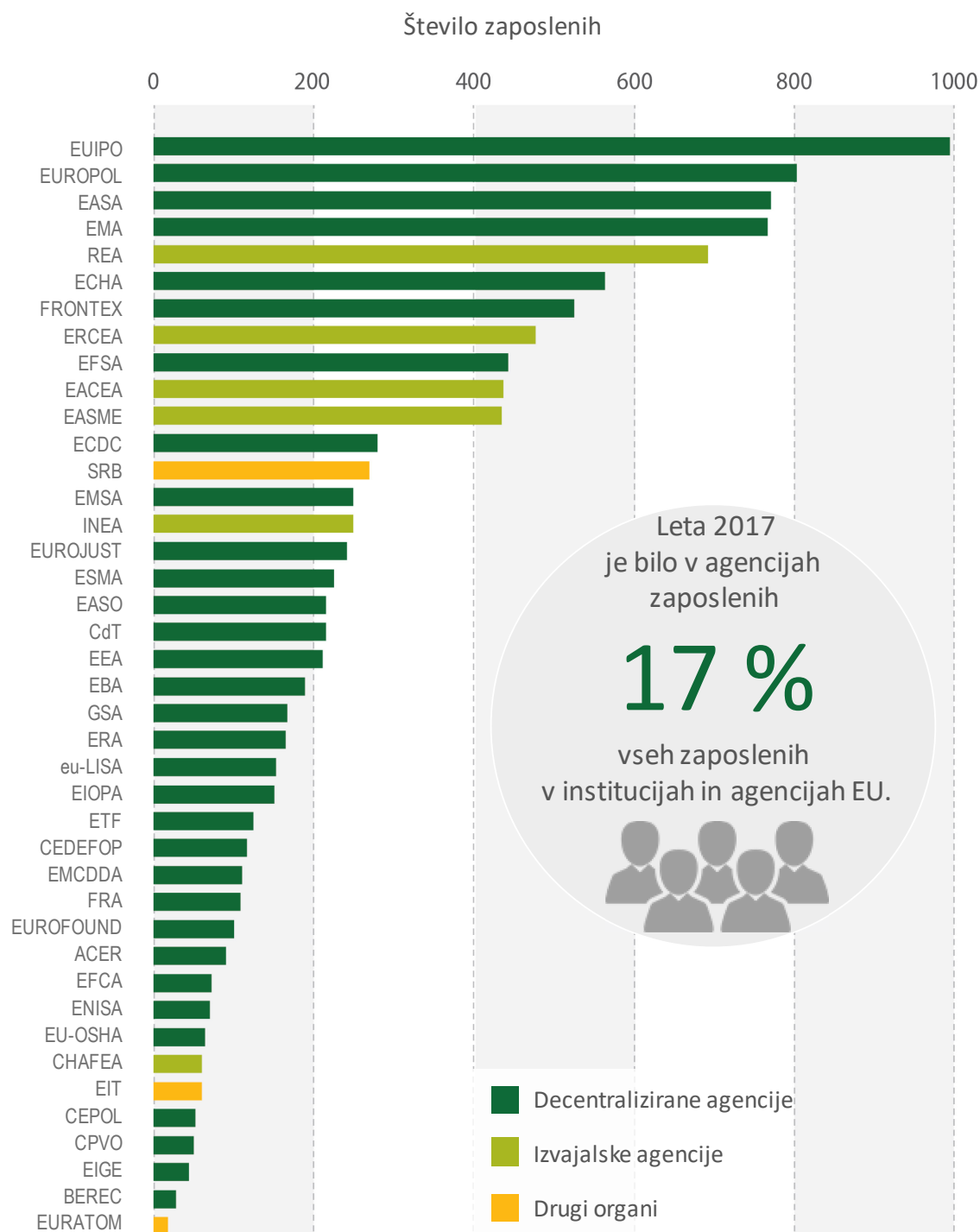
Vir: večletni finančni okvir EU, ki zajema obdobje 2014–2020, in proračuni agencij (podatke je zbralo Evropsko računsko sodišče)

⁵ Večletni finančni okvir EU, ki zajema obdobje 2014–2020.

15 Na koncu leta 2017 so imele agencije približno 11 000 zaposlenih⁶ (2016: 10 300), kar je približno šestina vseh zaposlenih v institucijah in agencijah EU. Razčlenitev vseh zaposlenih po agencijah je predstavljena na *sliki 6*.

⁶ Zaposleni so uradniki, začasni in pogodbeni uslužbenci ter napoteni nacionalni strokovnjaki.

Slika 6 — Število zaposlenih po agencijah konec leta 2017

Vir: agencije (podatke je zbralo Evropsko računsko sodišče)

Kaj je Sodišče ugotovilo

Revizijsko mnenje brez pridržkov o zanesljivosti zaključnih računov vseh agencij

16 Sodišče je izreklo *revizijska mnenja brez pridržkov* o zaključnih računih vseh 41 agencij. Zaključni računi agencij v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo njihov finančni položaj na dan 31. decembra 2017 ter njihov poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z določbami finančnih uredb, ki se zanje uporabljajo, in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije⁷.

V odstavkih o poudarjanju zadev se obravnavajo zadeve, ki so temeljne za razumevanje zaključnega računa

17 V zvezi z EASO opozarjamo, da so se kritične razmere na področju kadrovskih virov še bistveno poslabšale. Urad trenutno nima upravnih zmogljivosti za zaposlitev visokega števila prostih delovnih mest. Na splošno te razmere prinašajo veliko tveganje za neprekinjeno poslovanje Urada na sedanji ravni.

18 V zvezi s SRB je Sodišče poudarilo, da se prispevki v enotni sklad za reševanje izračunajo na podlagi informacij, ki jih kreditne institucije posredujejo Odboru po nacionalnih organih za reševanje. Kljub temu pa uredba o enotnem mehanizmu za reševanje ne omogoča celovitega in usklajenega okvira kontrole za zagotovitev zanesljivosti informacij. Sodišče je ugotovilo, da je metodologija iz pravnega okvira, ki se uporablja za izračun prispevkov, zelo zapletena in bi lahko privedla do tveganja za točnost. Odbor zaradi zaupnosti ne more izdati podatkov kreditnih institucij, ki se uporabljajo za izračun prispevkov sklada, kar zmanjšuje preglednost.

19 V zvezi z ECHA je Sodišče poudarilo, da se agencija delno sama financira, saj ji vse družbe, ki vložijo zahtevek za registracijo kemikalij, kot je določeno v uredbi o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij⁸, plačajo pristojbino. Agencija izračunava pristojbine in izdaja račune zanje na podlagi informacij, ki jih zagotovijo družbe ob zahtevku za registracijo. Pri naknadnih preverjanjih, ki jih je opravila

⁷ Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

⁸ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

agencija, je bilo ugotovljeno, da je treba pristojbine precej popraviti, vendar ob koncu leta 2017 skupni znesek popravkov ni bil znan.

20 V zvezi z GSA je Sodišče opozorilo, da je eden od ponudnikov izpodbiral izid postopka javnega naročanja za glavno naročilo agencije (okvirno naročilo v višini 1,5 milijarde EUR).

21 V zvezi z dvema agencijama s sedežem v Londonu, tj. EMA in EBA, je Sodišče opozorilo, da bosta agenciji leta 2019 zapustili Združeno kraljestvo ter da so bili njihova zaključna računa in z njimi povezana pojasnila pripravljena na podlagi informacij, ki so bile na voljo na dan podpisa računov. Navedlo je tudi posledice, ki izhajajo iz sedanjih zakupnih pogodb v Londonu, ter morebitna zmanjšanja prihodkov po izstopu Združenega kraljestva iz EU.

22 V zvezi s Chafea je Sodišče poročalo o pomembnih slabostih v njeni računovodski ureditvi.

Mnenja brez pridržkov o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnimi računi agencij

23 Sodišče je za vse agencije izreklo *revizijska mnenja brez pridržkov* o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnimi računi za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017. Po mnenju Sodišča so bili prihodki v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Mnenja brez pridržkov o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnimi računi agencij, razen za EASO

24 Sodišče je za 40 agencij izreklo *revizijska mnenja brez pridržkov* o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnimi računi za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017. Po mnenju Sodišča so bila plačila v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.

25 Za EASO je Sodišče izreklo odklonilno mnenje zaradi bistvenih in sistematičnih neskladnosti plačil s finančno uredbo Urada ter drugimi pravili in določbami, ki se zanj uporabljajo, zlasti v zvezi s postopki javnega naročanja in zaposlovanja, povezanimi s plačili. Sistematičnost neskladnosti kaže, da je sistem notranjih kontrol neustrezen.

Skupna napaka zaradi neskladnosti plačil znaša vsaj 7,7 milijona EUR ali 10,3 % vseh plačil, ki jih je Urad izvršil leta 2017.

Odstavki o drugih zadevah se nanašajo na posebno pomembna vprašanja

26 V zvezi z EIT je Sodišče ugotovilo, da so se začetne stopnje povračil za nepovratna sredstva za skupnosti znanja in inovacij proti koncu obdobja upravičenosti povišale, kar ni v skladu s tem, da bi bilo treba skupnosti spodbujati k manjši odvisnosti od financiranja, ki ga zagotavlja EIT. Poleg tega je bilo za dve skupnosti znanja in inovacij nekaj novih dejavnosti naknadno dodanih v letni poslovni načrt. Za eno od njiju je to pomenilo veliko spremembo prvotnega sklepa o dodelitvi sredstev. Velike spremembe imajo lahko posledice za enako obravnavo skupnosti in niso skladne s finančno uredbo.

27 V zvezi s Frontexom je Sodišče od leta 2014 že večkrat poročalo, da so dokazi o odhodkih, za katere vložijo zahteve sodelujoče države, pogosto nezadostni. To so potrdili tudi letošnji revizijski rezultati.

28 V zvezi z EBA, EIOPA in ESMA Sodišče opozarja, da se njihovi proračuni delno financirajo s sredstvi Evropske unije in delno z neposrednimi prispevki nadzornih organov in/ali nadzorovanih subjektov držav članic EU. Mogoče je, da se bodo prihodki organov v prihodnosti zmanjšali zaradi odločitve Združenega kraljestva, da izstopi iz EU.

29 V zvezi z GSA je Sodišče poročalo, da Agencija upravlja center za nadzor varnosti Galileo (GSMC) in zemeljske postaje Galileo, ki so na ozemlju Združenega kraljestva.

30 V zvezi s CdT je Sodišče omenilo, da je več agencij vse več uporabljalo lastne in druge alternativne prevajalske rešitve, kar pomeni, da zmogljivosti CdT niso bile izkoriščene v največji možni meri. Poleg tega na evropski ravni prihaja do podvajanja razvoja prevajalskih sistemov in tekočih stroškov.

31 Decembra 2016 je Urad BEREC pri Prevajalskem centru za organe Evropske unije naročil prevode štirih razpisov za prijavo interesa za pripravo rezervnih seznamov kandidatov za zaposlitev, čeprav so bila vsa delovna mesta v njegovem kadrovskem načrtu, ki so jih potrdili proračunski organi, zasedena. Po mnenju Sodišča naročilo prevoda decembra 2016 ni bilo upravičeno. S tem povezano plačilo, izvršeno marca 2017, je znašalo 2,5 % proračuna Urada za leto 2017.

Slika 7 – Revizijska mnenja o izkazih in transakcijah agencij za obdobje 2014–2017, po letih

Vir: Evropsko računsko sodišče

V opažanjih Sodišča so nakazane dodatne izboljšave

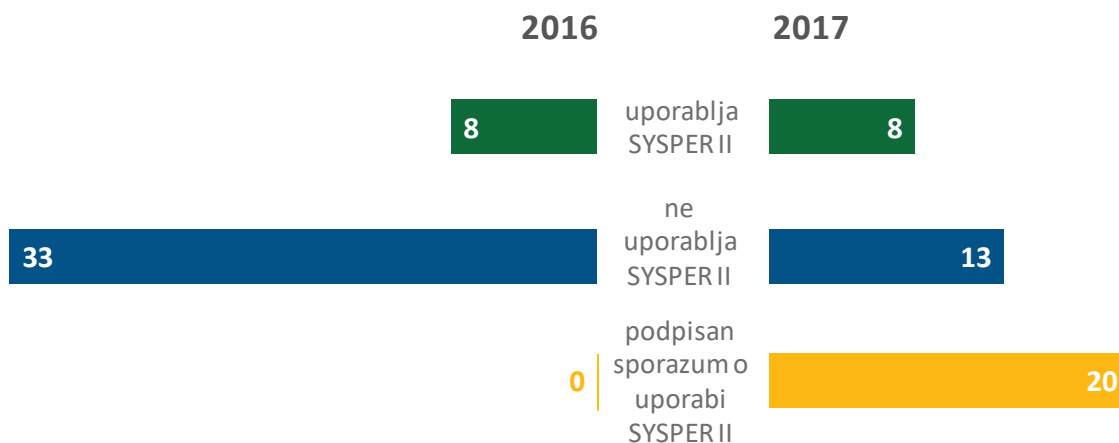
32 Sodišče je za 37 agencij izreklo skupno 145 opažanj, v katerih je poudarilo pomembne zadeve in nakazalo možne izboljšave, ki so povzete v nadaljevanju. Večina opažanj se nanaša na dobro finančno poslovanje.

Napredek pri doseganju bolj usklajenega okolja informacijske tehnologije

33 Agencije izvajajo vrsto različnih operativnih dejavnosti, za katere so potrebne ustrezne in včasih prirejene rešitve IT. Agencije so sicer dosegle velik napredek pri uporabi podobnih sistemov za upravljanje proračuna in računovodenje, kot je Sodišče poročalo v zbirnem poročilu o rezultatih revizij agencij za leto 2016, vendar pa je še vedno obstajalo mnogo različnih rešitev IT, ki so se uporabljale na drugih ključnih področjih.

34 V letu 2017 je bil dosežen dober napredek v zvezi z orodji IT za upravljanje človeških virov, saj je 20 agencij s Komisijo sklenilo sporazume o uporabi njenega orodja SYSPER II, kar bo zagotovilo enotnejše okolje IT na tem področju. Načrtuje se, da bo večina agencij to orodje Komisije uporabljala od 1. januarja 2019 naprej.

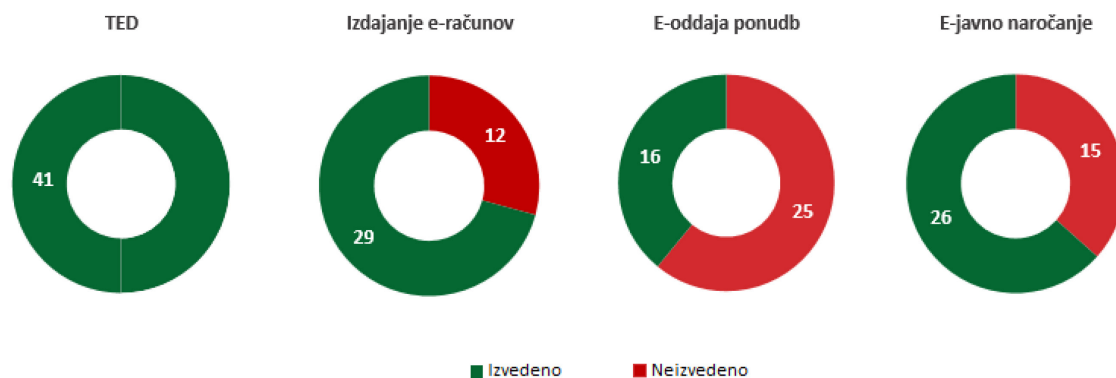
Slika 8 – Uvedba skupnega orodja za človeške vire SYSPER II v agencijah

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij, dobljenih od agencij

35 Agencije uvajajo e-javno naročanje. Vse agencije dnevno objavljajo elektronska obvestila o razpisih na portalu TED (*Tenders Electronic Daily*), ki je dodatek k Uradnemu listu EU. Komisija je leta 2010 uvedla tudi orodje za izdajanje elektronskih računov (izdajanje e-računov), leta 2011 za elektronsko objavo dokumentacije v zvezi z obvestili o javnem naročanju v Uradnem listu EU (e-objava dokumentacije) in leta 2015 za elektronsko oddajo ponudb (e-oddaja ponudb). Do konca leta 2017 je večina agencij uvedla izdajo elektronskih računov in elektronsko objavo dokumentacije za nekatere postopke, ne pa tudi elektronske oddaje ponudb.

Slika 9 – Uvedba orodij za e-javno naročanje v agencijah

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij, dobljenih od agencij

Svetovanje na področju informacijske tehnologije in vodenje projektov pri Evropski agenciji za zdravila in agenciji eu-LISA se izboljšujeta

36 V okviru lanskoletne revizije je Sodišče analiziralo, kako je **EMA** upravljala svetovalne storitve. Tekom leta 2017 je izvedla več ukrepov, da bi izboljšala stanje. Vendar bo za zmanjševanje velike odvisnosti Agencije od svetovalnih podjetij potreben čas, učinek ukrepov pa bo viden šele čez nekaj let.

37 Agencija **eu-LISA** zaradi narave svojih operacij uporablja storitve svetovanja predvsem v zvezi s projekti IT. Za razvoj in izvajanje informacijskih projektov najema zunanje izvajalce, od katerih trije opravijo približno 90 % zadevnega dela. Projekte IT sicer vodi in nadzira Agencija, vendar pa vzorec, v skladu s katerim se evlucijske in razvojne dejavnosti za te občutljive sisteme IT v tolikšnem obsegu oddajajo v izvajanje zunanjim izvajalcem, ustvarja tveganje prevelikega zanašanja na zunanje izvajalce in prevelike odvisnosti od njih.

Sistematična neskladnost s pravili za zaposlovanje in javno naročanje v EASO

38 Sodišče je v zvezi z EASO opozorilo na glavna tveganja, povezana z naravo dejavnosti Urada in problemi zaradi migrantske krize. Tveganja niso bila zmanjšana s trdno strukturo upravljanja in učinkovitimi kontrolami, kar je privedlo do številnih primerov bistvenih neskladij s pravnim okvirom, zlasti pri postopkih zaposlovanja in javnega naročanja. Ugotovljena neskladja škodujejo načelom konkurence, preglednosti, enakega obravnavanja in nediskriminacije.

Pomanjkljivosti pri upravljanju javnega naročanja še vedno obstajajo

39 Cilj javnega naročanja je zagotoviti konkurenco med gospodarskimi subjekti in ekonomsko najugodnejšo nabavo, ki se izvede transparentno, objektivno in dosledno ter na podlagi veljavnega pravnega okvira. Pri 14 agencijah (**Urad BERIC, CEPOL, Chafea, eu-LISA, ECHA, EBA, EGP, EFSA, EIGE, EUIPO, ERA, EASA, FRA in SRB**) je Sodišče opazilo slabosti pri javnem naročanju, v glavnem pri naročanju storitev, ki so ogrožale stroškovno učinkovitost.

Večina agencij je analizirala posledice brexita

40 Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 obvestilo Evropski svet o svoji odločitvi, da izstopi iz Evropske unije (brexit). Drugače kot večina drugih agencij jih pet (**ACER, Urad**

BEREC, CEPOL, ENISA, EU-OSHA) ni izvedlo celovite analize verjetnega učinka brexita na svojo organizacijo, delovanje in računovodske izkaze.

Obvestila o prostih delovnih mestih bi se lahko objavljala na spletišču urada EPSO

41 Večina agencij (**ACER, Cedefop, CEPOL, Chafea, EASA, EBA, ECHA, EEA, EIGE, EIOPA, EIT, EMA, EMCDDA, EMSA, ENISA, ESMA, eu-LISA, Eurojust, Europol, Frontex, GSA, SRB**) objavlja prosta delovna mesta na svojih spletiščih in v družbenih medijih, na spletišču Evropskega urada za izbor osebja (EPSO) pa velikokrat ne. Objava na spletišču EPSO bi povečala preglednost in publiciteto. Agencije so kot glavni razlog za to navedle, da urad EPSO sprejema objave prostih delovnih mest, le če so v vseh uradnih jezikih EU, kar pomeni visoke stroške prevajanja.

Manj opažanj o zakonitosti in pravilnosti plačil

42 Število opažanj o zakonitosti in pravilnosti plačil se je zmanjšalo na osem (2016: 11), kar kaže na nenehna prizadevanja agencij za upoštevanje pravnega okvira, zlasti določb v finančnih in kadrovskih predpisih. Pet opažanj je ponovno obravnavalo slabosti, povezane s postopki javnega naročanja (**EASO, EASA, EIGE, Frontex**), tri pa postopke zaposlovanja (**EASO, Cedefop, Frontex**).

Pri upravljanju proračuna je videti izboljšanje

43 V skladu s finančno uredbo se lahko proračunske odobritve za neko leto pod nekaterimi pogoji prenesejo v naslednje leto. Finančna uredba sicer ne določa zgornjih mej za te prenose, vendar lahko previsoke ravni prenosov kažejo na zamude pri izvajanju delovnih programov ali načrtov javnega naročanja in bi lahko bile v nasprotju s proračunskim načelom enoletnosti. Sodišče je leta 2017 poročalo samo o treh primerih (leta 2016: 28) velikih prenosov odobritev za agencije. Zmanjšanje v letu 2017 je rezultat boljše in preglednejše razlage in utemeljitve prenosov s strani agencij, pa tudi spremembe pristopa Sodišča k poročanju. Od leta 2017 Sodišče namreč o prenosih poroča le, če meni, da niso ustrezno utemeljeni.

44 Poleg tega je Sodišče za dve agenciji (**Frontex, EUIPO**) poročalo o razveljavitvah proračunskih odobritev, prenesenih iz prejšnjih let. To kaže, da so bile proračunske potrebe previsoko ocenjene, zlasti v javnih upravah držav članic in drugih sodelujočih držav.

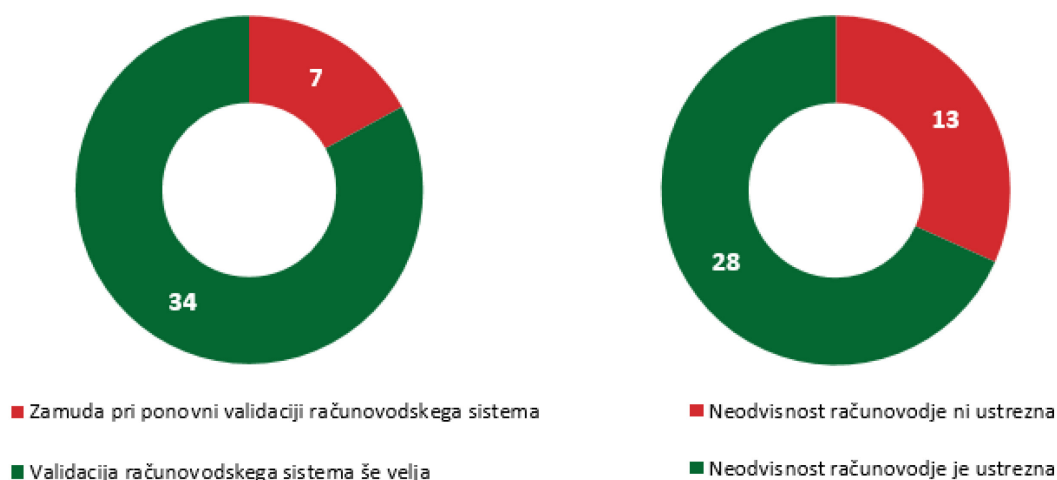
Računovodske ureditve bi se lahko še izboljšale

45 Med letošnjo letno revizijo je Sodišče analiziralo tudi računovodske ureditve agencij, ki so pomemben element za pripravo zanesljivih zaključnih računov. V skladu s finančno uredbo ima vsaka agencija svojega računovodjo, kar pomeni, da je za 2 % proračuna EU pristojnih kar 37 računovodij. Zaradi povečanja učinkovitosti je računovodja Komisije leta 2012 pozval agencije, naj svoje računovodske naloge s pogodbo prenesejo nanj. Do konca leta 2017 so se temu dogovoru pridružile samo štiri agencije.

46 Hierarhični položaj računovodje v agenciji lahko vpliva na njegovo neodvisnost. Računovodje zlasti ne smejo biti odvisni od nikogar, ki lahko na podlagi (nadaljnega) prenosa pooblastil odobri obveznosti in plačila. Sodišče meni, da je treba okrepiti neodvisnost računovodij tako, da bodo odgovarjali neposredno direktorjem agencije (po administrativni strani) in upravnemu odboru (v zvezi s svojim delom). To opažanje je bilo vključeno za 13 agencij (**CdT, EACEA, EASA, EASME, EEA, EFSA, EIOPA, EMA, EMCDDA, ERA, EU-OSHA, Eurofound, FRA**).

47 Na podlagi finančne uredbe morajo računovodje potrditi zanesljivo delovanje računovodskih sistemov agencij (validacija). Medtem ko so bili računovodski sistemi večine agencij nedavno validirani, pa je Sodišče ugotovilo, da bi bilo zaradi večjih sprememb treba pravočasno ponovno validirati računovodske sisteme sedmih agencij (**ACER, Urad BEREK, CEPOL, EASME, EIT, EMA, GSA**).

Slika 10 – Neodvisnost računovodij agencij in ponovna validacija računovodskih sistemov, ki bi že morali biti validirani

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij, dobljenih od agencij

V nekaterih agencijah je Sodišče odkrilo slabosti v notranjih kontrolah

48 Pri treh agencijah (**ACER, EIT, Frontex**) so bile ugotovljene nekatere slabosti pri izvajanju standarda notranje kontrole v zvezi z načrtom neprekinjenega poslovanja, kar bi lahko povzročilo precejšnje tveganje za neprekinjeno poslovanje v primeru velike nesreče, saj bi lahko bili podatki dokončno izgubljeni.

Sodišče primere domnevnih goljufij posreduje uradu OLAF

49 V letu 2017 je Sodišče pri približno 1 000 transakcijah in 150 postopkih javnega naročanja, ki jih je revidiralo za izjavo o zanesljivosti, odkrilo tri primere domnevnih goljufij in o njih obvestilo urad OLAF. Primeri domnevnih goljufij so se nanašali na nepravilnosti pri javnem naročanju. Naloga Urada je, da te zadeve razišče in ukrepa, in sicer v sodelovanju z nacionalnimi sodnimi organi, kadar je primerno.

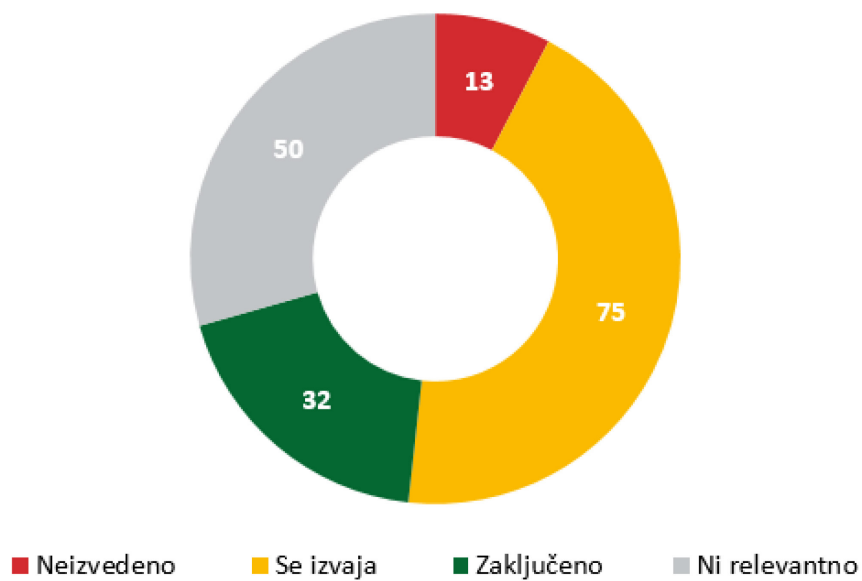
Sodišče zagotavlja informacije o Službi Komisije za notranjo revizijo in poročilih o zunanjem vrednotenju

50 Sodišče se je za informacije sklicevalo tudi na revizijska poročila, ki jih je pripravila Služba za notranjo revizijo, in na poročila o zunanjem vrednotenju, pripravljena v imenu Komisije. V letu 2017 je bilo pripravljenih 26 poročil Službe za notranjo revizijo in opravljenih devet zunanjih vrednotenj agencij. Sodišče ni preverjalo postopkov teh revizij niti vrednotenj.

Agencije upoštevajo revizijskih ugotovitve iz prejšnjih let

51 Kadar je bilo ustrezno, je Sodišče pripravilo poročilo o ukrepih, ki so jih agencije izvedle na podlagi opazanj iz prejšnjih let. Na **sliki 11** je prikazano, da so bili popravljalni ukrepi za 170 opazanj, ki konec leta 2016 niso bila upoštevana, v večini primerov izvedeni ali so se izvajali. Za popravljalne ukrepe, potrebne v zvezi s tremi opaznanji od 13, ki še niso bila upoštevana, niso bile pristojne agencije.

Slika 11 – Prizadevanja agencij za upoštevanje opažanj iz prejšnjih let

Vir: Evropsko računsko sodišče

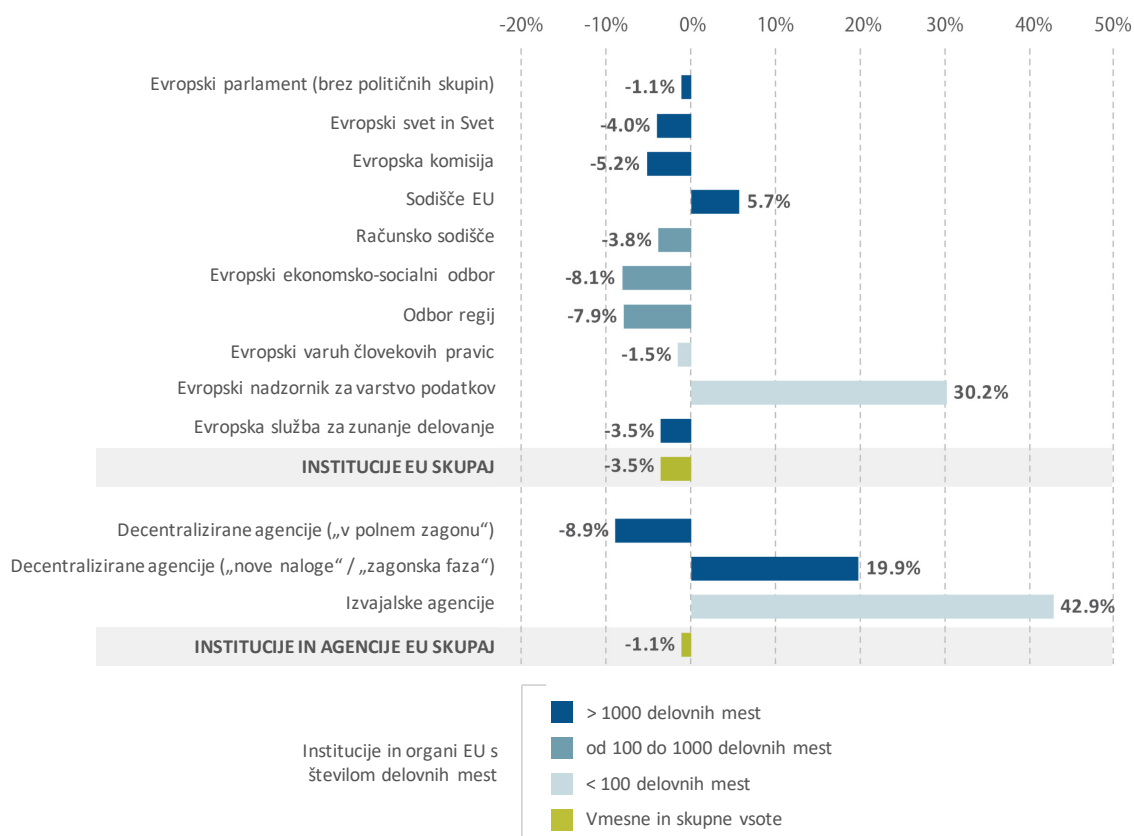
Revizijski rezultati drugih poročil, ki se nanašajo na agencije in ki jih je Sodišče objavilo v letu 2017

Hiter pregled izvajanja 5-odstotnega zmanjšanja števila delovnih mest, ki ga je opravilo Sodišče

52 Sodišče je leta 2017 objavilo hiter pregled⁹ tega, kako so institucije in agencije Evropske unije izvajale zavezo, da bodo v svojih kadrovskih načrtih v obdobju 2013–2017 (agencije v obdobju 2014–2018) zmanjšale število zaposlenih za 5 %. Za agencije je Sodišče ugotovilo, da je bilo 5-odstotno zmanjšanje izvedeno, čeprav z nekaj zamude. Medtem ko so decentralizirane agencije s tradicionalnimi nalogami uspešno zmanjšale število zaposlenih za 8,9 %, pa se je število zaposlenih za nove naloge in odgovornosti nekaterih decentraliziranih in izvajalskih agencij povečalo za 19,9 % oziroma 42,9 %. Na **sliki 12** je prikazan učinek odstotkovne spremembe števila delovnih mest v kadrovskih načrtih vseh institucij, organov in agencij.

⁹ Hiter pregled izvajanja 5-odstotnega zmanjšanja števila delovnih mest, objavljen 21. decembra 2017.

Slika 12 – Analiza sprememb števila delovnih mest v kadrovskih načrtih med letoma 2012 in 2017 (v odstotkih)

Vir: Evropsko računsko sodišče

Posebno poročilo Sodišča o Enotnem odboru za reševanje

53 Enotni odbor za reševanje s sedežem v Bruslju je bil ustanovljen avgusta 2014 kot del odziva politike na finančno krizo. Njegova naloga je reševanje vseh propadajočih bank v njegovi pristojnosti. Januarja 2017 je v njegovo pristojnost spadalo 139 bank (leta 2018: 127), vključno s 130 bančnimi skupinami.¹⁰

54 Sodišče je s to posebno revizijo¹¹ preučilo, ali je Enotni odbor za reševanje pripravljen za uspešno reševanje bank, ter analiziralo kakovost načrtovanja reševanja posameznih bank v okviru Enotnega odbora in ustreznost njegove strukture za

¹⁰ 1. januarja 2018 se je število znižalo na 127 bank in 119 bančnih skupin.

¹¹ Posebno poročilo št. 23/2017 – Enotni odbor za reševanje: izvajanje zahtevne naloge vzpostavitve bančne unije se je začelo, vendar je pot do cilja še dolga, objavljeno 19. decembra 2017.

delovanje v skladu z njegovim zakonskim okvirom za načrtovanje reševanja in zadostnost njegovih človeških virov za opravljanje nalog.

55 Sodišče je ugotovilo pomanjkljivosti na vseh teh področjih, vendar ugotavlja, da je bila vzpostavitev Enotnega odbora za reševanje kot povsem nove strukture velik izziv in da je treba vse slabosti razumeti v tem kontekstu. Dalo je več priporočil, ki se nanašajo na pripravo načrtov za reševanje in dokončanje pravil in smernic ter zagotovitev ustrežnejšega števila uslužbencev in izboljšanje postopkov v kadrovske službi.

Specifično letno poročilo Evropskega računskega sodišča o pogojnih obveznostih, nastalih zaradi opravljanja nalog Enotnega odbora za reševanje

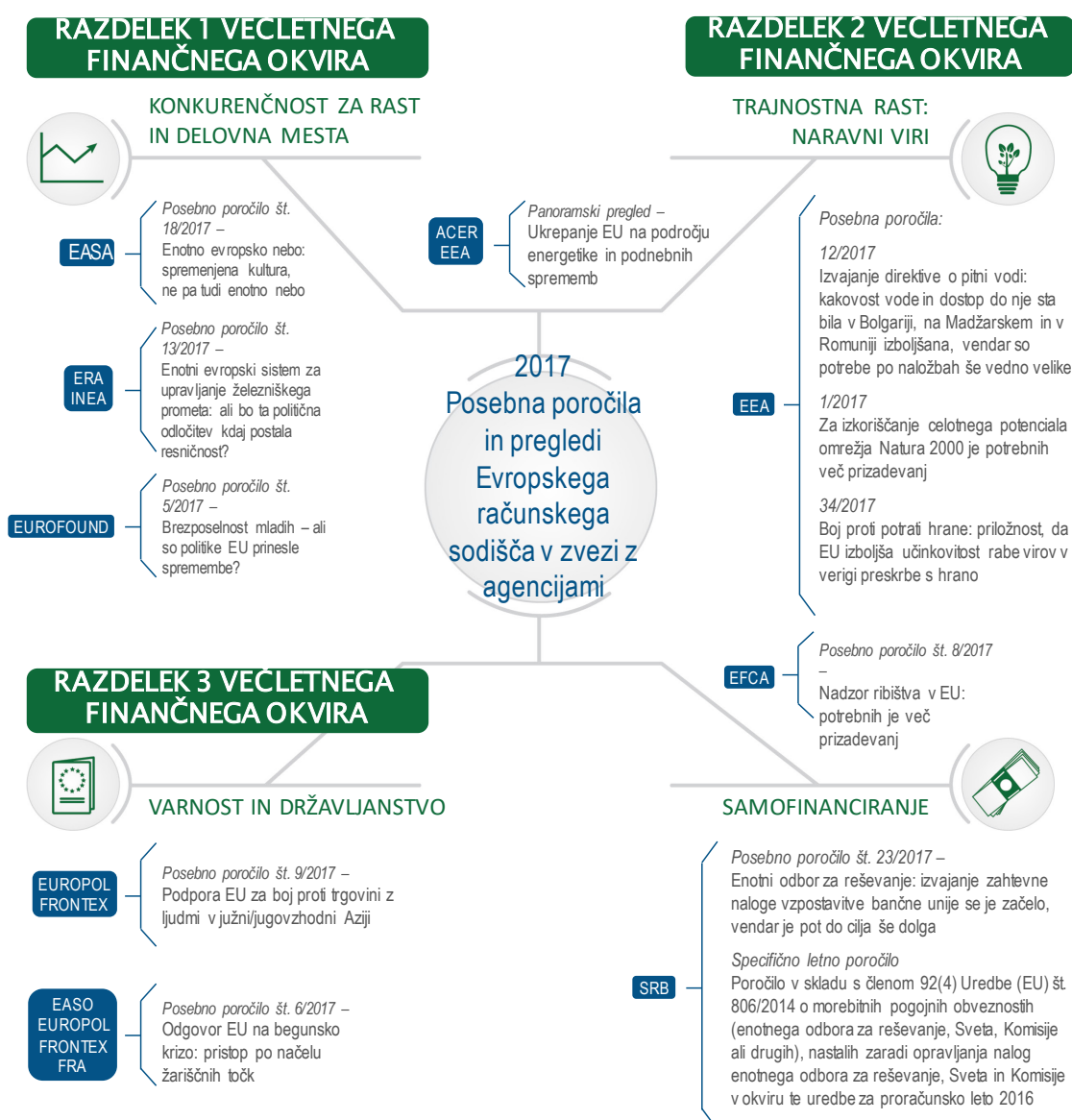
56 Uredba o enotnem mehanizmu za reševanje¹² določa, da mora Sodišče pripraviti poročilo o morebitnih pogojnih obveznostih, nastalih zaradi opravljanja nalog Enotnega odbora za reševanje, Sveta in Komisije na podlagi te uredbe. Na dan 31. decembra 2016 je pogojna obveznost Enotnega odbora za reševanje znašala 842 milijonov EUR od predhodnih prispevkov, dne 30. septembra 2017 pa je narasla na 1 420 milijonov EUR. Enotni odbor za reševanje leta 2016 in po njem ni sprožil reševanja nobene banke, zato za proračunsko leto 2016 ni bilo treba razkriti nobenih pogojnih obveznosti v zvezi z odločitvami o reševanju. Vendar pa je bilo zaradi odločitve o reševanju banke Banco Popular Español S.A junija 2017 na Splošnem sodišču Sodišča Evropske unije sproženih 90 sodnih sporov proti Enotnemu odboru za reševanje, pri komisiji za pritožbe Enotnega odbora pa je bilo do konca oktobra 2017, ko je bilo objavljeno poročilo Evropskega računskega sodišča za leto 2016 o pogojnih obveznostih, nastalih zaradi opravljanja nalog Enotnega odbora, vloženih 46 pritožb. Komisija in Svet sta bila uradno obveščena o 26 sodnih sporih v zvezi s to odločitvijo o reševanju, vloženih na Splošnem Sodišču Sodišča Evropske unije. S tem povezane pogojne obveznosti bodo obravnavane v reviziji Evropskega računskega sodišča in poročilu za proračunsko leto 2017.

¹² Člen 92(4) uredbe o enotnem mehanizmu za reševanje.

Druga posebna poročila Evropskega računskega sodišča, ki se nanašajo tudi na eno ali več agencij

57 Sodišče je poleg revizijskih poročil, ki so se posebej nanašala na agencije, v letu 2017 objavilo tudi številna posebna poročila o revidiranju izvajanja politik EU, ki so se nanašala na več agencij (glej **sliko 13**).

Slika 13 – Druga posebna revizijska poročila Evropskega računskega sodišča, ki se nanašajo na agencije

Vir: Evropsko računsko sodišče

Seznam kratic, ki se uporabljajo za agencije in druge organe EU

Kratica	Ime	Sedež
ACER	Evropska agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev	Ljubljana, Slovenija
Urad BEREC	Urad Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije	Riga, Latvija
CdT	Prevajalski center za organe Evropske unije	Luxembourg, Luksemburg
Cedefop	Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja	Solun, Grčija
CEPOL	Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	Budimpešta, Madžarska
Chafea	Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano	Luxembourg, Luksemburg
CPVO	Urad Skupnosti za rastlinske sorte	Angers, Francija
EACEA	Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo	Bruselj, Belgija
EASA	Evropska agencija za varnost v letalstvu	Köln, Nemčija
EASME	Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja	Bruselj, Belgija
EASO	Evropski azilni podporni urad	Valletta, Malta
EBA	Evropski bančni organ	London, Združeno kraljestvo
ECDC	Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni	Stockholm, Švedska
ECHA	Evropska agencija za kemikalije	Helsinki, Finska
EEA	Evropska agencija za okolje	København, Danska
EFCA	Evropska agencija za nadzor ribištva	Vigo, Španija
EFSA	Evropska agencija za varnost hrane	Parma, Italija
EIGE	Evropski inštitut za enakost spolov	Vilna, Litva
EIOPA	Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine	Frankfurt, Nemčija
EIT	Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo	Budimpešta, Madžarska

EMA	Evropska agencija za zdravila	London, Združeno kraljestvo
EMCDDA	Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami	Lizbona, Portugalska
EMSA	Evropska agencija za pomorsko varnost	Lizbona, Portugalska
ENISA	Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij	Heraklion, Grčija
ERA	Agencija Evropske unije za železnice	Valenciennes, Francija
ERCEA	Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta	Bruselj, Belgija
ESMA	Evropski organ za vrednostne papirje in trge	Pariz Francija
ETF	Evropska fundacija za usposabljanje	Torino, Italija
EUIPO	Urad Evropske unije za intelektualno lastnino	Alicante, Španija
eu-LISA	Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na področju svobode, varnosti in pravice	Talin, Estonija
EU-OSHA	Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu	Bilbao, Španija
Euratom	Agencija za oskrbo Euratom	Luxembourg, Luksemburg
Eurofound	Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer	Dublin, Irska
Eurojust	Urad za evropsko pravosodno sodelovanje	Haag, Nizozemska
Europol	Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	Haag, Nizozemska
FRA	Agencija Evropske unije za temeljne pravice	Dunaj, Avstrija
Frontex	Evropska agencija za mejno in obalno stražo	Varšava, Poljska
GSA	Agencija za evropski globalni satelitski navigacijski sistem	Praga, Češka
INEA	Izvajalska agencija za inovacije in omrežja	Bruselj, Belgija
REA	Izvajalska agencija za raziskave	Bruselj, Belgija
SRB	Enotni odbor za reševanje	Bruselj, Belgija

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Urad za publikacije

ISBN 978-92-847-1046-1
doi:10.2865/218667

©Evropska unija, 2018.

Za dovoljenje za uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, za katere Evropska unija nima avtorskih pravic, je treba zaprositi neposredno imetnike avtorskih pravic.